

פרשת בחוקותי

אם בחקתי תלכו וגו' (כו, ג)

אהבת התורה

הגאון רבי יצחק קוליץ כתב בהקדמה לספרו "מנחת אליהו" כי למדים אנו מדברי תורת הכהנים, שהעמל בתורה הוא רצון ה' ונחת רוח להקב"ה אשר מתאוה לזה וחפץ שישראל יהיו עמלים בתורה.

נאמר בגמרא (ברכות יז.): אשרי מי שגדל בתורה ועמלו בתורה ועושה נחת רוח ליוצרו, היינו שע"י העמל בתורה זוכה להיות עושה נחת רוח ליוצרו. העמלות בתורה, שורשה ויסודה אהבת התורה, כי אוהב תורה ומכירה יודע ומרגיש, כי הם חיינו ואורך ימינו, בא לידי "ובהם נהגה יומם ולילה", וכדברי נעים זמירות ישראל- "כי אם בתורת ה' חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה",- הואיל ובתורת ה' חפצו- לכן יהגה בה יומם ולילה. וכאשר האדם עמל בתורה ומשקיע כל כוחותיו ומדבר בה ממילא הוא יגיע גם לאהבת תורה. הקב"ה מתאוה ל"ומה אהבתי תורתך" ומתוך אהבת התורה יתקיים בו "נשמח בדברי תורתך"; לא רק שנעסוק ונלמד תורה ונקיים מצוות אלא "נשמח" בתורה ומצוותיה, וכשישראל מתאוין לתורת ה' ועמלים בה עולה מזה ריח ניחוח כקרבנות בבית המקדש.

דוגמא נפלאה לאהבת התורה ולריח ניחוח לה' הובאה בספר "אני מאמין":

בליל שמחת תורה הובילו הרוצחים הנאצים לבית המוקד חמישים בחורים צעירים שנותרו במחנה, וכאשר נכנסו לבית המוקד אמרו להם שירחצו את גופם, כדי שיהיו נקיים. זה היה רק מסווה ואמצעי פיתוי לרמות את הבאים לבית התופת, כאילו הם עומדים להשתחרר.

הבחורים הללו ידעו בבהירות מה צפוי להם בעוד רגעים מספר. הם התגברו במסירות נפש עליונה על מצב רוחם ועל המציאות העגומה שבה הם נמצאים, ואחד מהם קרא: "חברים יקרים, הרי עכשיו שמחת תורה! אמנם אין בידינו ספר תורה שנוכל לרקוד עמו, אבל ריבוננו של עולם נמצא עם האדם בכל מקום, הבה נרקוד עמו לפני שנרד אל בית המוקד". תיכף התלכדו כולם יחדיו במעגל ריקודים וזימרו את הפסוקים "אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו" וגם "וטהר לבנו לעבדך באמת", בניגונים הידועים. התלהבות הנערים עברה כל גבול, וקולות שירה וזימרה בקעו פתאום מתוך חדרי בית המוקד.

השומרים הנאצים שעמדו בחדר החיצוני מוכנים להפעיל את מתקן הגז, שמעו את קול הזימרה. הם נכנסו פנימה כועסים מצד אחד, ומצד שני מלאים התפעלות. הם השתוממו שנערים אלה העומדים על סף המוות מוצאים עוז וגבורה בנפשם לצאת בריקודים ושירות ותשבחות. קצפו של מפקד הס"ס האכזרי עבר על כל גדותיו ולשאלתו מה השמחה והריקודים בעת הזאת, הייתה תשובת הנערים שהלא בין כה וכה הם הולכים להשמדה סופית בכל רגע, וזו עצמה סיבת עליזותם, והוסיפו ששמחים הם להסתלק מהעולם השפל והבזוי הזה, שכלבים נאציים הם המנהלים וקובעים בו את חוקיו. אם קיימת רק אפשרות להיפטר מאנשים שפלים כאלו, זאת היא השמחה והחדווה הגדולה ביותר עבורם. ועוד סיבה יש לששון זה, כי עומדים הם עוד מעט להתראות ולהתאחד עם הוריהם ובני משפחותיהם אשר נרצחו.

הקצין הנאצי הסאדיסט נתמלא כעס עצור וצעק לעומתם: "אני אלמדכם עוד ואפר את מחשבתכם הזאת ובמקום לחסל אתכם בפעם אחת באופן מהיר, אאריך את תקופת גסיסתכם ככל האפשר, ואעביר אתכם למקום מיוחד, שבו יטפלו בכם באופן מיוחד בדרך של עינויים וייסורים נוראים!"

הנערים לא שמו לב לדבריו ולצווחותיו והמשיכו בשירתם ובריקודיהם וצחקו בפניו עד שנדמה לו שהם

פרשת בחוקותי

מלגלים עליו ואינם פוחדים ממנו כלל. מתוך כעס גדול הפסיק את הריקודים והובילם החוצה חזרה אל המחנה. הוא הכניס אותם לצריף סגור עד אשר יבואו על עונשם.

אך למחרת קרה הנס. בהשכמת הבוקר אירגנו קבוצה גדולה של כמה מאות אנשים לנסוע משם למקומות עבודה שונים בגרמניה. רוב הבחורים הצליחו להסתנן לתוך קבוצה זו ויצאו מאושוויץ בדרכם למקומות עבודה שונים במדינה. המועטים שנשארו עוד באושוויץ נתערבו בצריפים שונים כדי שלא יהיו ניכרים. בדרך זו ניצלו כל חמישים הנערים ממוות. זוהי מסירות נפש לאהבת התורה!

בגמרא מסכת שבת (לא.): אמר רבא: בשעה שמכניסין את האדם לדין אומרים לו: נשאת ונתת באמונה? קבעת עיתים לתורה? וכו'. מבאר הגר"א "קבעת עיתים לתורה,"? הוא מלשון הכתוב "וקבע את קובעיהם נפש" (משלי כב, כג), כי שואלים אותו אם גזל עת מעיתותיו, אף שלא היה לו פנאי ביותר ללמוד תורה, היינו, ש"קבעת" אין הכוונה במובנו הרגיל לקבוע זמן, אלא מלשון גזילה. וכיוצא בזה גם בספר מלאכי (ב, ח): "היקבע גוי אלקים כי אתם קובעים אותי ואמרתם במה קבענוך", שהוא ג"כ מלשון גזילה.

ובביאור דבריו נראה, כי ידוע הדבר שכל דבר אשר האדם רוצה בו מאוד ומתאוה לו, גם אם הוא טרוד ביותר ועסוק, מוצא הוא את הזמן בשבילו, כי הוא גוזל קצת זמן מזה, וקצת מזה, עד שהוא מוצא את הזמן לדבר שנפשו נכספה לו. וזאת היא השאלה ששואלים כשמכניסין אותו לדין: "קבעת עיתים לתורה"? היינו עד כמה אהבת את התורה? האם גזלת זמן בשביל לימוד תורה? כי גזילת הזמן הוא הסימן המובהק ביותר, וההוכחה הברורה ביותר לאהבת התורה, לכן השאלה האחת שהיא למעשה שתיים: כמה למדת תורה וכמה אהבת תורה? ככל שתרבה בלימוד התורה ותקבל עליך את עולה על חשבון דברים אחרים, בכך תוכיח עד כמה אהבת תורה יש בך!

מקור: אור דניאל